

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 152/2022-110

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej AK JUDr. Marek Hic, s. r. o., P. O. Hviezdoslava 23B, Martin, IČO 36 865 036, v mene ktorej koná advokát JUDr. Marek Hic, proti uzneseniam Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 56 Ek 699/2020 z 30. decembra 2020 a č. k. 56 Ek 699/2020 zo 17. júna 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. marca 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho

- základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“),
- základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a
- základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy

rozhodnutiami Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd obe napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň si uplatnila právo na náhradu trov konania vedeného ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že právna predchodkyňa sťažovateľky ([REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]) bola pôvodne na strane oprávnenej účastníčkou tzv. starej exekúcie vedenej na základe poverenia na vykonanie exekúcie, ktoré vydal Okresný súd Levice 16. júla 2010 pod sp. zn. 7 Er 1033/2013. Exekúcia sa viedla na účely vymoženia jej pohľadávky v sume 29 691,78 eur s príslušenstvom a vymoženia trov právneho zastúpenia v exekučnom konaní v sume 562,51 eur a jej trov vzniknutých z titulu uhradeného poplatku za návrh na vykonanie exekúcie v sume 16,50 eur. Súdny exekútor vydal 29. januára 2014 upovedomenie o začatí exekúcie, v ktorom bola povinnému oznámená vymáhaná pohľadávka s príslušenstvom, okrem iného aj trovy oprávnenej v exekučnom konaní (trovy jej právneho zastúpenia, ako aj uhradený poplatok). Exekúcia bola vykonávaná (i) zriadením exekučného záložného práva na nehnuteľnosť a (ii) zrážkami zo mzdy.

3. Súdny exekútor upovedomením oznámil právnej predchodkyňi sťažovateľky ako oprávnenej, že došlo *ex lege* podľa § 2 zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“) k zastaveniu exekučného konania vedeného pod sp. zn. 7 Er 1033/2013 (ďalej len „stará exekúcia“).

4. Sťažovateľka podala 14. apríla 2020 opätovný návrh na začatie exekúcie podľa § 9 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z. z. na základe pôvodného exekučného titulu. V predpísanom formulári sťažovateľka uviedla, že si uplatňuje trovy exekúcie pozostávajúce z

- i) poplatku za pôvodný návrh na začatie (starej) exekúcie v sume 16,50 eur,
- ii) oprávnenou uhradených paušálnych trov exekútora v sume 42 eur a
- iii) trov právneho zastúpenia oprávnenej v starej exekúcii v sume 562,51 eur.

5. O tomto (opätovnom) novom návrhu na vykonanie exekúcie rozhodol okresný súd napadnutým uznesením zo 17. júna 2020 vydaným vyšším súdnym úradníkom tak, že návrh oprávnenej na vykonanie exekúcie „*v časti vymoženia trov právneho zastúpenia týkajúcich sa iných trov v exekučnom konaní vo výške 42 EUR a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 582,20 EUR zamietla.*“. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že okresný súd postupoval podľa § 9 ods. 3 zákona č. 233/2019 Z. z., keď vyhodnotil ako dôvodné uplatnenie náhrady súdneho poplatku za novú exekúciu a vo vzťahu k uplatnenej náhrade trov starej exekúcie (bod 4 písm. i až iii) návrh na vykonanie exekúcie ako nedôvodný zamietol, pretože oprávnená nemá nárok na náhradu trov spojených s podaním nového návrhu okrem súdneho poplatku. K uplatneniu náhrady za zaplatené paušálne trovy starej exekúcie exekútorovi v sume 42 eur uviedol, že tieto trovy znáša oprávnená, pričom tieto výdavky súvisia s exekučným konaním, ktoré bolo zastavené podľa zákona č. 233/2019 Z. z., a majú byť uhradené v exekučnom konaní zastavenom podľa zákona č. 233/2019 Z. z. Zároveň nejde o trovy exekúcie oprávnenej podľa § 199a ods. 1 Exekučného poriadku v súvislosti s podaním návrhu na vykonanie exekúcie ako hotové výdavky spojené s podaním návrhu na vykonanie exekúcie, pretože pre podanie opätovného návrhu na vykonanie exekúcie nie je nevyhnutné zaplatiť paušálne trovy starej exekúcie podľa § 6 zákona č. 233/2019 Z. z. Okresný súd poukázal aj na to, že zákon č. 233/2019 Z. z. neustanovuje možnosť oprávnenej uplatniť sumu zaplatených trov oprávnenou v starej exekúcii a trov právneho zastúpenia oprávnenou, pretože § 9 ods. 3 zákona č. 233/2019 Z. z. výslovne ustanovuje, že oprávnený nemá nárok na náhradu trov spojených s podaním opätovného návrhu na vykonanie exekúcie po zastavení starej exekúcie okrem

nároku na náhradu súdneho poplatku. Podľa názoru okresného súdu oprávnená má opätovným návrhom na vykonanie exekúcie právo uplatniť si nárok len na to, čo jej priznáva exekučný titul, na podklade ktorého sa má exekúcia vykonať, a nárok na náhradu súdneho poplatku, ktorý bola povinná zaplatiť za podanie tohto návrhu.

6. Sťažovateľka podala proti uzneseniu zo 17. júna 2020 vydanému vyšším súdnym úradníkom sťažnosť, v ktorej namietala, že si uplatňuje náhradu trov exekúcie oprávnenej, ktoré platila v starej exekúcii a v súvislosti s podaním nového návrhu len nárok na náhradu súdneho poplatku v súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 233/2019 Z. z. Poukázala na to, že trovy exekúcie netvoria príslušenstvo pohľadávky už uvedené v exekučnom titule, pretože vznikajú až po jeho právoplatnosti, a preto sú predmetom výkonu exekúcie na základe vydania poverenia na vykonanie exekúcie súdom aj v rozsahu trov exekúcie vrátane trov exekúcie oprávnenej a oznámenia povinnému o výške predbežných trov exekúcie v upovedomení o začatí exekúcie, ktoré vydá súdny exekútor. Následne súdny exekútor vydá exekučný príkaz na výkon exekúcie konkrétnym spôsobom vo vzťahu k pohľadávke vrátane celého príslušenstva aj trov exekúcie oprávnenej. Žiaden osobitný exekučný titul nepriznáva nárok na náhradu trov súdneho poplatku za návrh na začatie exekúcie, ako ani na náhradu trov právneho zastúpenia oprávnenej v exekúcii, a preto argumentácia neexistenciou exekučného titulu na túto časť výdavkov oprávnenej vynaložených na výkon jej pohľadávky neobstojí. Vo vzťahu k náhrade zaplatených paušálnych trov exekútorovi sťažovateľka v podstate uviedla, že ide o zákonnú povinnosť, ktorú si oprávnená po uhradení tejto sumy s poukazom na dôvodovú správu k zákonu č. 233/2019 Z. z. a doterajšiu rozhodovaciu prax ústavného súdu môže uplatniť ako príslušenstvo vymáhanej pohľadávky v novej exekúcii, pretože ide o náklady nevyhnutne vynaložené v súvislosti s uplatnením práva. Výklad zvolený okresným súdom považuje za ústavne neakceptovateľný, formalistický a popierajúci účinnú inštitucionálnu ochranu vlastníckeho práva oprávnenej, ako aj rozporný s jej legitímnymi očakávaniami a dôverou v právny poriadok.

7. Okresný súd obsadený sudkyňou napadnutým uznesením z 30. decembra 2020 zamietol sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu zo 17. júna 2020 s odôvodnením, že sa s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení stotožňuje, poukázal na povahu zákona č. 233/2019 Z. z. ako *lex specialis* k všeobecnému Exekučnému poriadku, preto § 9 ods. 3 zákona č. 233/2019 Z. z. vylučuje aplikáciu ustanovení Exekučného poriadku o náhrade trov oprávneného v exekučnom konaní (konkrétne § 199a ods. 1 Exekučného poriadku), ďalej na skutočnosť, že dôvodová správa k zákonu č. 233/2019 Z. z. je na viacerých miestach nesúladná so samotným textom zákona a nemá právnu záväznosť, a tiež, že sťažovateľka nedisponuje exekučným titulom na vymáhanie ňou uhradených trov starej exekúcie, keďže pôvodné poverenie na vykonanie exekúcie a ani upovedomenie o začatí exekúcie nie sú spôsobilými exekučnými titulmi na uplatnenie nárokov proti povinnému a iné trovy ako zaplatený súdny poplatok nemožno podľa § 9 ods. 3 zákona č. 233/2019 Z. z. od povinného vymáhať.

II.

Sťažostná argumentácia

8. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti vyčíta napadnutým uzneseniam ich arbitrárnosť a svojvoľnú aplikáciu práva. Nesúhlasí s interpretáciou § 9 ods. 3 zákona č. 233/2019 Z. z. zvolenou okresným súdom, keďže ju považuje za príliš formalistickú a nezohľadňujúcu všetky skutkové a právne súvislosti veci. V tejto súvislosti pripomína, že dôvodom výkonu exekúcie je porušenie povinnosti, a teda protiprávne konanie povinného. Zároveň pripomína, že judikovaná pohľadávka sa premlčí v lehote 10 rokov a premlčacia lehota neplynie po dobu súdneho konania o jej vymoženie. Aktuálna nemajetnosť povinného, ktorá sa plynutím času môže zmeniť, nie je dôvodom na odopretie ochrany vlastníckeho práva oprávnenej. Trvalú nemajetnosť povinného je možné riešiť vyhlásením konkurzu či osobného bankrotu, a nie popretím základných práv oprávnenej zastavením exekúcie a „prenesením“ trov exekúcie bez náhrady na oprávnenú.

9. V úvodnej časti obsiahlej ústavnej sťažnosti sťažovateľka otvára polemiku s dôvodovou správou k zákonu č. 233/2019 Z. z. z hľadiska existencie legitímneho cieľa, za ktorý je deklarované odbremenenie súdov, pričom sťažovateľka poukazuje na to, že zaťaženosť dopadá na súdnych exekútorov. Sťažovateľka považuje právnu úpravu zákona č. 233/2019 Z. z. za protiústavnú, pretože je náhlou a neočakávanou zmenou pravidiel výkonu už prebiehajúcej exekúcie, pričom v čase začatia starej exekúcie takéto pravidlá neexistovali (zastavenie konania pre nemajetnosť bez súhlasu oprávnenej, pozn.). Sťažovateľka tiež poukazuje na rozhodnutie sp. zn. PL. ÚS 17/08, z ktorého vyplýva, že čl. 1 ods. 1 ústavy zahŕňa aj požiadavku na obsahovú a hodnotovú kvalitu právnych noriem, ktorá má zaistiť primeranosť použitého právneho prostriedku vo vzťahu k sledovanému legitímnemu cieľu právnej úpravy.

10. Inštitút zastavenia starých exekúcií sťažovateľka vníma ako pendant prerušenia exekučného konania, pretože podaním opätovného návrhu je možné „preklopiť“ starú exekúciu do novej so zachovaním účinkov zabezpečovacích úkonov súdneho exekútora vykonaných v starej exekúcii. Výklad zvolený okresným súdom podľa názoru sťažovateľky neberie do úvahy túto podstatu a zmysel nového návrhu a je tak v dôsledku prílišného formalizmu v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti. Sťažovateľka ponúka iný výklad, ktorý považuje za ústavne konformný.

11. Sťažovateľka poukázala na § 200 ods. 1 poslednú vetu Exekučného poriadku, podľa ktorého má oprávnený nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Sťažovateľka ďalej uvádza, že povinnosť platenia (úhrady) trov má ten, komu trovy vznikli. Predbežné trovy exekúcie určuje súdny exekútor v upovedomení o začatí exekúcie, proti ktorému povinný môže vzniesť námietky proti trovám exekúcie, o ktorých rozhoduje exekučný súd. Súd teda rozhoduje o trovách exekúcie len v prípade zastavenia exekúcie alebo vzniesenia námietky povinného proti výške predbežných alebo ďalších trov exekúcie. O ostatných otázkach vrátane určenia výšky trov (aj oprávnenej) rozhoduje súdny exekútor ako orgán štátnej moci určený na nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí. Exekútor vymôže trovy exekúcie (vrátane trov oprávnenej) niektorým zo spôsobov určených na vymoženie peňažnej pohľadávky vydaním príkazu na úhradu trov exekúcie. V rámci starej exekúcie boli sťažovateľkou uplatnené trovy už právom aprobovaným spôsobom „zahrnuté“ do vymáhanej pohľadávky (obsiahnuté v poverení na vykonanie exekúcie vydanom exekučným súdom a určené v upovedomení o začatí exekúcie ako predbežné trovy exekúcie oprávnenej, ktoré exekútor vyhodnotil ako oprávnené a následne vydal zo svojej úradnej moci

súdny exekučný príkaz, ktorým nariadil už samotné vymáhanie aj týchto trov oprávnenej) a práve tieto trovy si uplatnila ako príslušenstvo vymáhanej pohľadávky aj v novom (opätovnom) návrhu.

12. Sťažovateľka s poukazom na § 9 ods. 3 zákona č. 233/2019 Z. z. uvádza, že pravidlo z neho vyplývajúce sa týka len náhrady trov spojených s podaním nového návrhu a vôbec nepojednáva o náhrade iných trov spojených s uplatňovaním a vymáhaním nároku oprávnenej. Inak povedané, vôbec sa netýka trov starej exekúcie. Uplatnená náhrada za trovy starej exekúcie vzniknuté oprávnenej, ako aj nárok na náhradu zaplatenej paušálnej náhrady trov exekútora vznikli pred podaním nového (opätovného) návrhu a nemôžu byť považované za nárok spojený s podaním nového návrhu, a preto podľa jej názoru aplikáciou § 9 ods. 3 zákona č. 233/2019 Z. z. na spornú časť uplatnenej pohľadávky došlo k svojvoľnému aplikovaniu právnej normy, ktorá na skutkový stav prípadu nedopadá.

13. Vo vzťahu k zaplatenej paušálnej náhrade trov exekútora sťažovateľka uvádza, že jej vznikol nárok na náhradu týchto trov proti povinnému ako náklad zjavne súvisiaci s uplatnením pohľadávky, teda príslušenstvo vymáhanej pohľadávky, čo explicitne vyplýva aj z dôvodovej správy k § 6 zákona č. 233/2019 Z. z. Poukazuje tiež na formulár na podanie nového návrhu, ktorý v poznámkach k položke trov oprávneného uvádza ako príklad tzv. iných trov práve zaplatenú paušálnu náhradu trov exekútora v starej exekúcii. Svoj právny názor sťažovateľka podporila aj konštantnou judikatúrou ústavného súdu (napr. II. ÚS 209/2020 a mnohé ďalšie), z ktorej vyplýva, že oprávnenému zo starej exekúcie nič nebráni podať nový návrh, v rámci ktorého si môže uplatniť aj náhradu paušálnych trov starej exekúcie ako náklad spojený s uplatnením pohľadávky.

14. Okresný súd tak podľa názoru sťažovateľky konštruuje neexistujúci obsah právnych noriem, ignoruje (bez riadneho odôvodnenia svojho odklonu) judikatúru ústavného súdu, dôvodovú správu k zákonu, neprihliada na poučenie vo formulári a využíva v neprospech oprávnenej formalistický, izolovaný a nesprávny výklad, ktorý zasahuje samotnú podstatu a zmysel základných práv označených sťažovateľkou a nerešpektuje zmysel a účel zákona. Ide o ústavne neudržateľný prejav svojvôle a arbitrárnosti, neaplikovania platných a účinných právnych noriem na vec sťažovateľky bez zohľadnenia ich vzájomných súvislostí. Výklad zvolený okresným súdom považuje aj za extrémne rozporný s princípmi materiálnej spravodlivosti, pretože náklady spojené s náhlou a neočakávanou zákonnou zmenou pravidiel vymáhania pohľadávky by tak mal znášať v celom rozsahu oprávnený bez údajnej možnosti ich náhrady, teda ten, kto je poškodený už v dôsledku neplnenia exekučného titulu. Mechanizmus núteného výkonu rozhodnutí by tak stratil funkčnosť a štát by nezabezpečil reálnu a efektívnu možnosť uplatnenia práv jednotlivca priznaných mu právnym poriadkom.

15. Na základe uvedeného svojvoľného výkladu okresný súd svojím rozhodnutím obmedzil vlastnícke právo sťažovateľky, keď došlo k protiprávnemu úbytku jej majetku. Zároveň považuje sťažovateľka mieru svojvôle pri rozhodovaní za takú, ktorá už dosahuje intenzitu negatívne zasahujúcu do zdania nestrannosti súdu, a preto sa sťažovateľka domnieva, že došlo aj k porušeniu princípu rovnosti strán v konaní.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.A. K napadnutému uzneseniu zo 17. júna 2020:

16. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

17. V rámci predbežného prerokovania návrhu na začatie konania ústavný súd dospel k záveru, že na preskúmanie napadnutého uznesenia okresného súdu vydaného vyšším súdnym úradníkom zo 17. júna 2020 bol v konaní o sťažnosti proti rozhodnutiu vydanému vyšším súdnym úradníkom príslušný okresný súd, ktorého právomoc predchádzala právomoci ústavného súdu, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namieta porušenie svojich označených základných práv napadnutým uznesením okresného súdu zo 17. júna 2020 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.B. K napadnutému uzneseniu z 30. decembra 2020:

18. Na úvod ústavný súd poznamenáva, že argumentácia sťažovateľky smerujúca k neústavnosti právnej úpravy zákona č. 233/2019 Z. z. nemôže byť predmetom skúmania v tejto veci, keďže sťažovateľka nie je subjektom legitimovaným na podanie návrhu na vyslovenie nesúladu právnej normy, ako aj z dôvodu, že ústava a zákon o ústavnom súde zverujú právomoc preskúmať súlad právnych predpisov v konaní podľa čl. 125 ústavy len plénu ústavného súdu, nie jeho jednotlivému senátu. Ústavný súd preto v tomto konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy konštatuje, že na preskúmanie námietok sťažovateľky sumarizovaných v bode 9 tohto uznesenia (skúmanie proporcionality novej právnej úpravy, pozn.) nemá právomoc.

19. Ústavný súd, vychádzajúc zo znenia právnej úpravy zákona č. 233/2019 Z. z., ktorý je potrebné považovať za *lex specialis* vo vzťahu k Exekučnému poriadku, konštatuje, že nárok na paušálnu náhradu trov exekútora vzniká *ex lege*, a to čo sa týka základu aj výšky, a preto nie je možné uvažovať o porušení základných práv sťažovateľky nezohľadnením výkladu úpravy *lex generalis* a judikatúry z nej vychádzajúcej, keďže jej aplikácia je vylúčená existenciou a povinnosťou aplikácie úpravy *lex specialis*. Na základe uvedeného ústavný súd považuje túto časť argumentácie sťažovateľky za právne bezvýznamnú.

20. Pokiaľ ide o základ nároku na paušálne trovy starej exekúcie podľa § 6 zákona č. 233/2019 Z. z. patriaceho súdnemu exekútorovi po zastavení exekúcie, ústavný súd uvádza, že v zmysle jeho judikatúry by mohlo ísť o majetok požívajúci ochranu podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu (m. m. II. ÚS 31/04), hoci na rozdiel od odkazovanej veci k jeho

nadobudnutiu môže dôjsť v tomto prípade aj bez rozhodnutia všeobecného súdu, len na základe upovedomenia samotného súdneho exekútora o zastavení starej exekúcie podľa § 5 zákona č. 233/2019 Z. z.

21. Naproti tomu oprávnený ako subjekt podľa tohto zákona znášajúci prípadné súdnym exekútorom uplatnené trovy starej exekúcie v tom istom zákone nemá obdobným spôsobom zakotvený nárok na náhradu trov starej exekúcie proti povinnému, ak sa rozhodne podať opätovný návrh na vykonanie exekúcie a uplatniť si ich. V § 9 ods. 3 zákona č. 233/2019 Z. z. je však uvedené pravidlo, že okrem náhrady súdneho poplatku za (opätovný) návrh oprávnený nemá nárok na náhradu trov spojených s jeho podaním. Z formulácie tohto ustanovenia je možné vyvodiť, že zákonodarca si je vedomý toho, že oprávnenému môžu vzniknúť trovy spojené s podaním opätovného návrhu, rozhodol sa však obmedziť trovy oprávneného uspokojované v novej exekúcii na jedinú ich zložku, a to iba zaplatený súdny poplatok.

22. Napriek tomu ústavný súd pripúšťa, že vo vzťahu k ďalším nákladom súvisiacim s ukončením predošlej exekúcie môžu vzniknúť aplikačné či výkladové otázky, na ktoré musí odpovedať exekučný súd. Z textu § 9 ods. 3 zákona č. 233/2019 Z. z. použitím výkladu *a contrario* sa iste dá právne uvažovať o uplatňovaní trov starej exekúcie aj spôsobom naznačeným sťažovateľkou, ktorý vyplýva z hmotného práva a spomína ho aj v dôvodová správa. V nej zákonodarca však len poukázal na možné hmotnoprávne riešenie, ktoré nepovažoval za potrebné zakotviť do záväzného textu zákona.

23. Uhradením paušálnych trov starej exekúcie súdnemu exekútorovi sťažovateľka splnila povinnosť vyplývajúcu zo zákona č. 233/2019 Z. z. a z upovedomenia o zastavení starej exekúcie. Či sa tým peňažná hodnota transformovala do príslušenstva pôvodne vymáhanej pohľadávky a stala sa samostatným právom, ktoré by mohla vykonávať, však bolo podľa názoru ústavného súdu otázkou výkladu jednoduchého práva patriacou okresnému súdu. Okresný súd ako orgán s právomocou túto otázku autoritatívne posúdil tak, že opakovane neprijal takýto výklad. Išlo pritom o novú právnu otázku vzniknutú v súvislosti s prijatím zákona č. 233/2019 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť v januári 2020.

24. Ústavný súd v súlade s pravidlami uplatňovania svojej právomoci považuje za vhodné, aby takéto otázky primárne riešil a vyvodzoval z nich ďalšie procesné následky samotný okresný súd v podobe vydania poverenia na vykonanie exekúcie alebo zamietnutia návrhu na vykonanie exekúcie. Ak ústavný súd nezistil zo strany okresného súdu v napadnutom rozhodnutí arbitrárnosť, musí vychádzať zo záveru, že zákonný nárok na náhradu paušálnych trov starej exekúcie proti povinnému v exekučnom konaní začatom na základe opätovného návrhu sťažovateľ nemá. Totožná právna otázka bola predmetom rozhodovania ústavného súdu s rovnakým záverom aj vo veciach vedených pod sp. zn. III. ÚS 557/2021, IV. ÚS 512/2021, II. ÚS 21/2022 a II. ÚS 68/2022.

25. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky, že okresný súd nerespektoval názory ústavného súdu, že „*nič nebráni podať opätovne návrhy na vykonanie týchto exekúcií podľa § 9 zákona č. 233/2019 Z. z., v rámci ktorých si môže uplatniť aj náhradu paušálnych trov starej exekúcie ako náklad spojený s uplatnením pohľadávky*“, tento názor podľa ústavného súdu nemá žiaden ústavnoprávne relevantný význam pre posudzovanie teraz prejednávanej veci. V spomínaných rozhodnutiach nešlo o vyslovenie ústavnoprávne významného právneho názoru, keďže tento sa netýkal podstaty rozhodovania ústavného súdu pri posudzovaní skôr podaných ústavných sťažností (*ratio decidendi*),

ale budúceho možného návrhového uplatnenia náhrady paušálnych trov starej exekúcie. Už citovanú formuláciu je preto potrebné vnímať len ako deklaráciu procesnej legitímácie sťažovateľa spojenej s možnosťou podania opätovného návrhu na vykonanie exekúcie (teda načrtnutia popísanej možnosti), nie však odobrením dôvodnosti predmetnej náhrady, teda legitímácie vecnej. Tá môže byť, samozrejme, posúdená až v konaní, v ktorom k posudzovaniu uplatneného nároku dôjde, nie vopred a hypoteticky (obdobne napr. sp. zn. IV. ÚS 512/2021, II. ÚS 68/2022).

26. K argumentácii sťažovateľky, podľa ktorej uvedené paušálne trovy starej exekúcie a trovy starej exekúcie (poplatok a zastúpenie, pozn.) predstavujú príslušenstvo jej pohľadávky, ktoré nemusí byť v súčasnosti a nemuselo byť ani v minulosti priznané exekučným titulom, je potrebné uviesť, že tento jej právny názor má možno oporu v dôvodovej správe vydanéj k zákonu č. 233/2019 Z. z., ale zároveň je v zjavnom rozpore s jasne formulovaným zákonným textom. V prípadoch vzájomného významového konfliktu medzi doslovným výkladom normatívneho textu a subjektívne historickým výkladom nemôže ani jasne formulovaný úmysel zákonodarcu vyjadrený v dôvodovej správe prevážiť nad jasne formulovaným textom právnej úpravy, pretože z hľadiska právnej istoty adresátov normatívneho pôsobenia zákonodarcu nie je rozhodujúce to, čo normotvorca chcel v texte právneho predpisu vyjadriť, ale to, čo skutočne vyjadril, pretože len daný text bol verejne vyhlásený.

27. Ústavný súd konštatuje, že uznesenie okresného súdu o zamietnutí sťažnosti nenesie znaky extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a argumentácia okresného súdu je akceptovateľná a v nijakom prípade ju nemožno označiť za arbitrárnu. Ústavný súd preto dospel k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením, je zjavne neopodstatnená.

28. K rovnakému záveru ústavný súd dospel aj v súvislosti s námietkou porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa čl. 11 ods. 1 listiny a analogického práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením. Ide o práva hmotnoprávnej povahy. Sťažovateľka ich porušenie argumentačne odvíjala od namietaného porušenia svojich práv procesnej povahy. Vychádzajúc z argumentácie sťažovateľky, nevyhnutným predpokladom porušenia jej hmotných práv by bol záver o tom, že došlo k porušeniu jej procesných práv (namietaný nedovolený zásah súdnej moci do zákonodarnej moci pri výklade právneho predpisu). Keďže ústavný súd vylúčil možnosť porušenia označených procesných práv sťažovateľky napadnutým uznesením okresného súdu, rovnako dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti v časti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojich označených hmotných práv.

29. Sťažovateľka namieta aj porušenie práva na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ktoré odôvodňuje extrémnou svojvôľou v posúdení svojej veci, ktorá spochybňuje zdanie nestrannosti súdu. Ústavný súd svojvoľný či arbitrárny postup nezistil, rovnako ako kolíziu s označeným základným právom sťažovateľky. Z uvedeného dôvodu aj túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľky vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú a podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ju odmietol.

30. Keďže bola ústavná sťažnosť sťažovateľky odmietnutá ako celok, bolo bez významu zaoberať sa ďalšími v nej obsiahnutými návrhmi, ktoré sú viazané na vyslovenie porušenia práva.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. marca 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu